

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně: **K. F.**
bytem X
zastoupena JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským,
advokátem se sídlem Palackého 151/10, 796 01 Prostějov

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**
se sídlem Štěpánská 28, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2024 č. j. 6758683/24/2010-51523-111902

takto:

- I. Rozhodnutí ze dne 29. 8. 2024, č.j. 6758683/24/2010-51523-111902, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení ve výši 17 362,70 Kč a to k rukám právního zástupce žalobkyně.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalovaný shora uvedeným rozhodnutím zamítl žádost žalobkyně, kterou se domáhala prominutí příslušenství na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2022; výše příslušenství činila 1 026 364 Kč. Jako důvod žalobkyně poukazovala na objektivní skutečnost spočívající v tom, že do prodlení se dostala z důvodu úpadku Sberbank CZ, a.s., u níž měla deponované finanční prostředky přesahující výši vyměřené daně.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně předně namítá, že obě rozhodnutí je nepřezkoumatelná.
3. Ve svém odůvodnění se žalovaný opíral o pokyny Generálního finančního ředitelství č. GFŘ-D-58 a GFŘ-D-44. Ty upravují demonstrativní výčet důvodů, kdy lze k prominutí přistoupit. Tyto žalobkyně dle přesvědčení žalovaného nenaplnila.
4. Samotný pokyn č. GFŘ-D-58 však v závěru čl. IV. 2. výslovně uvádí: „Výše uvedené relevantní skutečnosti jsou demonstrativním výčtem a není vyloučeno, že při posuzování konkrétního případu správce daně dospěje k závěru, že lze prominout i z důvodu v pokynu neuvedeného.“
5. K této části pokynu se již několikrát vyjádřil také Nejvyšší správní soud. Ten poukázal na to, že zákonné vymezení prominutí je širší než vymezení pokynu. Z tohoto důvodu je třeba každý případ posuzovat individuálně. Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2023, sp. zn. 4 Afs 395/2021.

III.

Oznámení žalovaného o uspokojení žalobkyně

6. Žalovaný v návaznosti na obsah podané žaloby v souladu s ust. § 62 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), soudu oznámil svůj záměr uspokojit navrhovatele v rámci přezkumného řízení dle ust. § 124 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).
7. Uvedený postup žalovaný zvolil s ohledem na zachování zásady procesní ekonomie, s cílem odstranění žalobou namítané vady spočívající v absenci správní úvahy týkající se skutečností uváděných žalobkyní v souvislosti s tvrzeným naplněním ospravedlnitelného důvodu.
8. Dle ust. § 62 odst. 1 soudního řádu správního, *dokud soud nerozhodl, může odpůrce vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popřípadě provést jiný úkon, jimiž navrhovatele uspokojí, nezasáhne-li tímto postupem práva nebo povinnosti třetích osob. Svůj záměr navrhovatele uspokojit sdělí správní orgán soudu a vyžádá si správní spisy, pokud je již soudu předložil.*
9. Dle odst. 2, *předseda senátu stanoví lhůtu, v níž je třeba rozhodnutí vydat, opatření nebo úkon provést a oznámit je navrhovateli i soudu; uplyne-li tato lhůta marně, pokračuje soud v řízení.*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

10. Dle odst. 3, *dojde-li oznámení odpůrce podle odstavce 2 soudu, vyzve předseda senátu navrhovatele, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřil, zda je postupem správního orgánu uspokojen. Zmeškání této lhůty nelze prominout.*
11. Dle odst. 4, *soud řízení usnesením zastaví, sdělí-li navrhovatel, že je uspokojen. Soud řízení zastaví i tehdy, nevyjádří-li se takto navrhovatel ve stanovené lhůtě, jestliže ze všech okolností případu je zřejmé, že k jeho uspokojení došlo.*
12. Dle odst. 5, *rozhodnutí, opatření nebo úkon podle odstavce 1 nabývá právní moci nebo obdobných právních účinků dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení.*
13. Soud proto usnesením ze dne 11. února 2025, č. j. 8 Af 18/2024-16, žalovanému stanovil lhůtu 1 měsíc pro vydání rozhodnutí směřujícího k uspokojení žalobkyně a jeho oznámení žalobkyni i městskému soudu.
14. Žalovaný zaslal soudu usnesení č.j. 1579303/25/2040-11451-711990, kterým rozhodnutí č.j. 6758683/24/2010-51523-111902 ze dne 29. 8. 2024 změnil tak, že původní textaci výrokové části a odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí vypustil a nahradil jiným textem. Žádost však opětovně zamítl, pouze změnil a doplnil odůvodnění.
15. Žalobkyně na výzvu soudu uvedla, že se uspokojena být necítí. Jakkoliv z nového rozhodnutí vyplývá, že mělo dojít ke změně původního rozhodnutí, tak v materiálním slova smyslu k tomu nedošlo. Dle daňového řádu je třeba změnu rozhodnutí poměřovat výhradně ve vztahu k výroku. Ten ale v materiální rovině zůstal stejný (žádost o prominutí se zamítá). Jedinou věcnou změnou tak bylo upravené odůvodnění. Postup žalovaného tak byl procesně vadný. Jeho povinností bylo žalované rozhodnutí zrušit a vydat rozhodnutí nové. Tato překážka tak sama o sobě brání soudu v tom, aby tento postup považoval za uspokojení navrhovatele. Soud totiž nemůže posvětit nezákonný postup žalovaného.
16. Jelikož žalobkyně nebyla uspokojena, soud řízení nezastavil a pokračoval v řízení o žalobě proti původnímu rozhodnutí o žádosti žalobkyně o prominutí příslušenství na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2022. Soud má totiž za to, že uspokojením žalobce ve smyslu ust. § 62 odst. 1 s.ř.s., se myslí uspokojení co se týče materiální stránky věci, tedy otázky samotného prominutí úroku z prodlení, nikoliv uspokojení ohledně procesní stránky věci ve smyslu žalobní námitky. Žalobkyně by tak mohla být uspokojena, pouze pokud by jí žalovaný celý nebo část úroku z prodlení prominul, což se nestalo.

III.

Posouzení žaloby

17. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním orgánem z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkumu vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 75 zákona č. 150/2000 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“ a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
18. Při úvaze o důvodnosti stěžejní žalobní námitky, týkající se namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, vycházel soud z následující právní úpravy:
19. Dle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

20. Dle ust. § 259b odst. 1, zákona č. 280/2009 Sb. daňového řádu, *daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky, pokud byla ubrazena daň, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl.*
21. Dle jeho odst. 2, *správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.*
22. Dle odst. 3, *při posouzení rozsahu, ve kterém bude úrok prominut, správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku.*
23. Dle ust. § 259c odst. 1 daňového řádu, *při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem.*
24. Dle jeho odst. 2, *prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy.*
25. Dle ust. § 102 odst. 3 daňového řádu, *v odůvodnění správce daně uvede důvody výroku nebo výroků rozhodnutí a informaci o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami uplatněnými příjemcem rozhodnutí.*
26. V rozhodnutí žalovaného se uvádí:
„Generální finanční ředitelství vedeno snahou dostatečně spolehlivě zabezpečit v maximální možné míře jednotné a objektivizované rozhodování o žádostech o prominutí příslušenství daně, vymezilo pokynem GFR D-58 a GFR-D-44 (dále jen "pokyn") skutečnosti, v jejichž faktickém naplnění lze spatřovat důvody, pro které je dle zákonné úpravy možné prominout příslušenství daně. Tímto pokynem též Generální finanční ředitelství vyjádřilo snahu zamezit případným excesivním individuálním rozhodnutím tak, aby byla i při aplikaci předmětné zákonné pravomoci založené na kombinaci obecně formulovaných právních pojmů v maximální možné míře šetřena veřejná práva daňových subjektů spočívající na zákazu diskriminace a na právu na řádný proces.“
27. Následně rozhodnutí cituje všechny ospravedlnitelné důvody uvedené v pokynu se závěrem:
„V předložené žádosti nebyl uveden a doložen žádný shora uvedený ospravedlnitelný důvod. Správce daně po provedené správní úvaze dospěl k závěru, že k prodlení s úhradou daně nedošlo z ospravedlnitelného důvodu, a proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.“
28. Městský soud v Praze má za to, že použití veřejně přístupného vnitřního pokynu žalovaného není v rozporu se zákonem, jelikož zabezpečuje transparentnost a to, aby ve stejných nebo obdobných případech bylo rozhodováno stejně. Nicméně ze shora citovaných ustanovení daňového řádu nevyplývá, že žalovaný může úrok z prodlení prominout pouze z důvodů uvedených v Pokynu, ale že musí posoudit každý v žádosti uvedený důvod, tj. posoudit zda se nejedná o důvod, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Je-li podána žádost, měl by se správce daně vždy vypořádat s tvrzeními žadatele, tedy zvážit, zda se jedná o důvod, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit či nikoliv. Tedy zejména na základě Pokynu posoudit, zda některý z nich je takovým důvodem a výslovně konstatovat, že žadatelem uvedené skutečnosti takovými důvody jsou nebo ne.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

29. Z rozhodnutí je zcela jasné, že správce daně se v rámci diskrece a volného uvážení řídil Pokynem a uvedl, že v žádosti není uveden žádný z důvodů uvedených v Pokynu. Žalovaný však nerozvedl, proč neshledal důvod uvedený v žádosti důvodem, *který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit.*
30. Městský soud již v podobných věcech rozhodoval, kdy např. v rozsudku ze dne 5. 3. 2018, č.j. 11 Af 34/2016- 54 vyjádřil svůj názor ohledně posuzování důvodů zvláštního zřetele hodných a ohledně použití vnitřního pokynu žalovaného: „*Žalovaný odůvodnil zamítnutí žádosti konstatováním závažného porušení rozpočtové kázně, což je samo o sobě důvodem pro vyměření odvodu a penále, ovšem takové odůvodnění nezakládá náležitou správní úvahu o důvodech hodných zvláštního zřetele v konkrétní situaci žalobce. Soud tak nemůže přezkoumat správní úvahu žalovaného, zda důvody, které žalobce ve své žádosti uvádí, odpovídají důvodům pro prominutí odvodu a penále, protože konkrétní úvaha v odůvodnění napadeného rozhodnutí obsažena není. Existenci interního pokynu č. GFR-D-17 lze jistě hodnotit pozitivně v tom smyslu, že přispívá svým obsahem k jednotnému rozhodování a posuzování zákonem blíže nedefinovaných důvodů hodných zvláštního zřetele, neznamená to však, že by správní orgán nebyl povinen zabývat se hodnocením důvodů, uvedených žadatelem o prominutí, neboť každou žádost o prominutí je nutno posuzovat individuálně a je nutno se tvrzením žadatele zabývat.*“
31. Městský soud tak dospěl k závěru, že obecně použití vnitřního pokynu je v pořádku, správce daně se však musí rovněž explicitně zabývat důvodem uvedeným v žádosti. Obdobně nedostatečnou správní úvahu pouhým odkazem na Pokyn shledal i Nejvyššího správního soudu v žalobkyní odkazovaném rozsudku ze dne 27. 10. 2023, sp. zn. 4 Afs 395/2021.
32. V napadeném rozhodnutí tak zcela chybí úvaha, proč žalobkyní uváděný důvod a to úpadek Sberbank CZ, a.s., u níž měla deponované finanční prostředky přesahující výši vyměřené daně, nemůže být důvodem, *který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit.*
33. Rozhodnutí žalovaného je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

IV.

Závěr a náklady řízení.

34. Protože soud shledal jedinou žalobní námitku důvodnou, zrušil rozhodnutí žalovaného v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a dle podle § 78 odst. 3 s. ř. s. věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) vysloveným v tomto rozsudku a v dalším řízení své rozhodnutí o žádosti žalobkyně pečlivě odůvodní.
35. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měla plný úspěch žalobkyně a soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni ve stanovené lhůtě náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady související s právním zastoupením žalobkyně advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 3 100 Kč (§ 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky). Jednak odměnou za jeden úkon právní služby (vyjádření se na výzvu soudu), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle nového znění advokátního tarifu – částku 4 620 Kč (§ 6

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky). Náklady právního zastoupení žalobkyně jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 cit. vyhlášky) a jednou paušální částkou ve výši 450 Kč a částkou 2 492,70 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobkyni v tomto řízení vznikly, činí 17 362,70 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 7. května 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.